

Visitasedrag Flakstad og Moskenes 8. november 2020.

Innledning:

Denne uken har biskopen vært på visitas i Moskenes og Flakstad i Lofoten prosti. Visitasinstituttet har fulgt kirken helt fra reformasjonens dager, og begrunnes i det tilsyn biskopen har med menigheter og ansatte. Selv om Den norske kirke ikke lenger er en statskirke, er det sterke bånd mellom kirke og folk, og det vil derfor ved en visitas også være naturlig å besøke skoler, møte kommunale myndigheter og treffe representanter for næringslivet, i tillegg til de mer kirkelige instanser. Det har vi også gjort i Flakstad og Moskenes, om enn i en mindre målestokk enn vanlig p.g.a. koronabegrensninger.

I løpet av visitasen har det i begge sokn vært møter med kommuneledelse, menighetsråd og kirkelig stab. Det har vært skolebesøk på Napp og Sørvågen der biskopen fikk møte og svare på spørsmål fra elever på ungdomstrinnet. Det har også vært god anledning til åpne møter med befolkningen både på temakveld Ramberg onsdag, og kulturkveld i Reine kirke torsdag.

Bedriftsbesøk og omvisning på Lofoten Rorbuhotell i Sørvågen ga et innblikk i en turistnæring som gjør sitt beste for å klare seg gjennom korona-tiden.

Biskopen takker for det grundige arbeidet som er lagt ned lokalt med forberedelse til denne visitasen. En svært god visitasinnberetning har gjort at det fra biskopens side har vært enkelt å få oversikt over kirke og lokalsamfunn i de to soknene.

Å ha tilsyn betyr først og fremst å veilede og inspirere, men også å se til at menighetene og de ansatte har mulighet til å gjøre den oppgaven de er satt til i forhold til lovgivning og tjenesteordninger og det kirken lærer. Biskopen har et direkte tilsyn med vigslede ansatte, og et mer indirekte tilsyn med menighetsråd og fellesråd og ansatte i den arbeidsgiverlinjen. Den lokale menighet er lokal, og det skal den være. Men enhver lokal menighet står i en sammenheng med andre menigheter i landet, det nasjonale. Biskopen representerer også dette. I tillegg står enhver kristen menighet i sammenheng med kirker og mennesker i hele verden, vi tilhører et internasjonalt fellesskap. I biskopens tilsyn ligger også å oppmuntre menighetene til å se det ansvar som ligger i å være opptatt av det som ikke bare er lokalt, enheten i kirken i regionen Lofoten, i hele Norge og i hele verden.

Det er ikke mange organisasjoner som finnes overalt i vårt vidstrakte land som har dette store perspektivet. Å være menighet er å stå i en verdensvid sammenheng. Misjonsforeningen knyttet til NMS i Flakstad menighet har i over 100 år alltid stått i denne globale tjenesten, og minnet menigheten om dette ansvaret. Fortsatt har misjonsforeningen denne oppgaven.

Det er to menighetsråd med fellesrådsfunksjon i soknet, Moskenes og Flakstad. Soknene har kirkeverge i henholdsvis 50 og 75 % stilling, der Flakstadstillingen har tatt opp i seg menighetssekretærfunksjonen. Kirkevergene er svært viktige for det daglige arbeidet i soknene, og både Lisbeth Eriksen i Flakstad og Anne Brith Hagen Lunde i Moskenes er helt vesentlige for at arbeidet i soknet skal henge sammen. I små kommuner vil kirkevergene måtte ha stor kompetanse på mange felt, og de må samarbeide godt med både fellesråd, kommuner og befolkning. Kirkevergene er med i et faglig og kollegialt fellesskap i prostiet, og prosten kan også være en god samarbeidspartner for dem.

Begge soknene har en prest felles, og det er Jorunn Tetlie som nå er ansatt som sokneprest i Flakstad og Moskenes. Det var en gledens dag for både henne, menighetene, prostiet og bispedømmet da hun i sommer ble vigslet til prest i Flakstad kirke. Jorunn har lang fartstid i soknene, i ulike kirkelige stillinger. Nå er det viktig at hun på alle måter får mulighet til å gå inn i rollen som sokneprest.

1. Gudstjenester.

Helt sentralt i en kristen kirke står gudstjenestefeiringen. Helt fra den første tid etter oppstandelsen samlet de kristne seg for å be, bryte brødet og synges lovsanger. Derfor er gudstjenesten vesentlig for all kirkelig aktivitet, og er det stedet hvor alt annet springer ut fra. Og det er gudstjenestene som gjør kirke til kirke, her samles vi ikke fordi vi er venner og liker de samme sakene, eller fordi vi er enige om politikk og kultur og livet i sin alminnelighet. Her samles vi fordi vi er døpt inn i et fellesskap på tvers av alle skillelinjer, og der vi alle har like mye verdi. Dette likeverdsprinsippet er helt vesentlig for en kristen kirke, og det må gjennomsyre alt vi gjør.

Gudstjenesteforordningen, altså antall gudstjenester pr år vedtatt av biskopen har for Moskenes og Flakstad i mange år ligget på 30 for hvert sokn. Siden sist visitas er dette blitt endret til 24. Vi har snakket mye på denne visitasen om at menighetene i større grad har frihet til å forvalte hvordan de vil bruke

gudstjenestene. Hovedtyngden av gudstjenester skal fortsatt være på søndag kl 11, men 2-4 gudstjenester pr år kan legges til andre tider og til andre steder enn kirken, hvis dette på en bedre måte kan møte de behov menighetene ser at finnes. Dette er det nødvendig at menighetsrådene planlegger nært sammen med sokneprest og de andre ansatte, og det må igjen drøftes med prosten. Alle prestene i prostiet er tilsatt nettopp i hele prostiet, og gudstjenestepanleggingen i Flakstad og Moskenes må derfor sees i forhold til dette. I møte med menighetsrådene og de ansatte kom det frem mange ideer som det kan arbeides videre med; yogagudstjenester, sang og musikk gudstjenester, vandringsgudstjenester ute, litteraturgudstjenester og gudstjenester knyttet opp til den grønne satsningen i kommunene. Også økumeniske fellesarrangement ble etterspurt, ikke minst fordi det er så mange innflyttere med annen tro i kommunene her. Felles for alt dette er at det er gudstjenester som møter andre folk, og det er viktig å være åpen for nye samarbeidsrelasjoner med folk og organisasjoner.

Det er noe nedgang i antall deltagere på gudstjenester, og menighetsrådene bør sette på dagsorden hvorfor dette skjer og hva som evt. kan gjøres. I hele samfunnet har fritidssamfunnet endret seg, og dette må vi også ta hensyn til i kirkens tilbud.

2. Dåp.

I hele kirken går antallet dåp ned, og også i Flakstad og Moskenes. Mye kan forklares utfra endrede demografiske forhold, samfunnet er mer mangfoldig og alle tilhører ikke lenger Den norske kirke. Sør-Hålogaland er det bispedømmet som fortsatt har høyest medlemstall i Den norske kirke, ca 80 % av befolkningen tilhører DNK her. I Flakstad og Moskenes ligger tallet på 70, og det skyldes i stor grad at mange er medlem i Guds menighet eller tilhører andre religioner og er kommet flyttende hit. Det alvorlige er likevel at noen av dem som tilhører Den norske kirke ikke døper barna sine. For oss som kirke er dåpen en fantastisk gave som tilbys barn, og også udøpte voksne. Dåpen handler om at vi alle er like mye verd, at vi får Guds nåde uforskyldt og at vi tilhører et stort verdensvidt fellesskap. Dette må vi «markedsføre» både teologisk og praktisk, slik at flere får del i det. Derfor har vi snakket om at det er viktig for kirkene i Flakstad og Moskenes å være på tilbudssiden når det gjelder dåp. Og også åpne for at dåp kan foregå utenom gudstjenestetid, og på enklere måter. Slik kan vi også være en motvekt til at dåpsfestene blir så store og dyre at det er en barriere for folk. I noen menigheter har kirken investert i en utleiedåpskjole

med tanke på å gjøre dåpen enklere for alle. Kanskje noen i menigheten til og med kan tenke seg å sy en slik? Her må vi tenke kreativt, og her har menighetene og soknepresten stor frihet. Ikke minst er det viktig å være åpen for at også voksne ønsker dåp og legge til rette for det.

3. Nattverd.

Det andre sakramentet i vår kirke er nattverden. For en tid tilbake var det en som sa til meg: «Jeg gikk lenge i kirka før jeg turte å gå til nattverd, jeg hadde liksom for stor respekt for både sakramentet og for de faste som pleide å gå.» Jeg tror dette er et utsagn mange vil kjenne seg igjen i. Men jeg er veldig opptatt av at vi skal sette nattverden fri, slik at flere kan få erfare at dette er for alle, og dette er ikke for de som tror sterkere enn andre eller for noen få. Akkurat som dåpen er en gave vi kan bygge livet på er også nattverden det. Både i Flakstad og Moskenes menigheter har antall nattverddeltakere holdt seg ganske stabilt, etter et oppsving da nattverden ble trukket mer inn i konfirmantundervisningen og trosopplæringen og ikke minst da man begynte med intinksjon. Dette er det viktig å holde fast ved, og det er viktig å være frimodig på å invitere dåpsfolk til nattverd og foreldre til barn og unge. Derfor er det nødvendig å ha nattverd på de fleste gudstjenester, og gjerne legge til rette for lystenning og nattverd sammen. I koronatiden har vi kanskje på en spesiell måte opplevd hvordan det er å lengte etter nattverden når smittefaren ikke gjorde det mulig å feire nattverd. Det er paradoksalt at dette viruset gjør det dyrebare fellesskapet farlig, det som ellers er limet som holder oss sammen, og nattverden er en del av dette.

4. Konfirmantundervisning.

Det er gode rutiner på konfirmantundervisning i menighetene. Med mindre kull vil samarbeidet mellom Moskenes og Flakstad være mer og mer viktig, og også samarbeidet med de øvrige menighetene i Lofoten. Her er det et godt samarbeid med Borge og Stamsund om konfirmantweekend, og der Lofotnatta tidligere var et godt tiltak for hele Lofoten arbeides det nå med et fellesprosjekt knyttet til Vikingmuseet og kristendommens røtter. Det er svært positivt at prostiet her har flere samarbeidsprosjekt, slik at konfirmantene kan oppleve at de tilhører en større sammenheng, og at ulike ressurser ansatte og frivillige kan brukes. Det er også større valgfrihet når det gjelder konfirmasjon, Human-Etisk Forbund tilbyr humanistisk konfirmasjon, flere kirkesamfunn tilbyr sine

ordninger og noen konfirmanter velger å ikke døpes. Noen ganger kan krevende økonomi eller familieforhold gjøre det vanskelig å delta i kirkelig konfirmasjon, det er derfor viktig at det konfirmantopplegg vi tilbyr er så inkluderende at ulike konfirmanter kan delta, ikke minst gjelder det ungdom med funksjonsbegrensninger. Igjen er det viktig å se dette i lys av at kirka skal være for alle. Konfirmanttiden kan også være en døråpner inn mot videre kirkelig engasjement, her er Flakstad menighets Ung Medarbeider et godt eksempel, unge mennesker blir lønnet for å være med i menighetens virksomhet.

5. Ungdomsarbeid

I tilknytning til dette må vi nevne møtet med Jostein Larsen og Johanna Hallan i temamøtet på Lysbøen under visitasen. Disse to har vært Ung Medarbeidere, og er nå aktive i Ungdomsrådet i bispedømmet, og har mange tanker om hvordan menighetene kan engasjere seg for ungdom. I første omgang vil det være en god ide for menighetsrådene å invitere dem til et møte og samtale. Hva trenger ungdom av kirka? Hva er mulig å få til? Hvem kan vi samarbeide med? Flere i menighetsrådene er allerede aktive inn mot ungdom, så her må det være mulig å legge noen planer, og husk: Lite er bedre enn ingenting.

Hvis kirka skal forbli en folkekirke må ungdom med!

6. Trosopplæring.

Begge menighetene har et samarbeidsprosjekt om trosopplæring med Vestvågøy kirkelige fellesråd. Monica Østeig er tilsatt som trosopplæringsmedarbeider i Vestvågøy, Flakstad og Moskenes fellesområde. Hun deltar i menighetene her på Lys Våken, hun har familiemiddag i Flakstad og kirkeklubb i Moskenes og er en viktig ressurs for flere trosopplæringstiltak. For å få dette til er det nødvendig med samarbeid med både andre ansatte og frivillige, og dette bør avtales godt med arbeidsgiverne. I tillegg er soknepresten involvert i våde MILK-kurs og Tween, som begge er prostitiltak for barn i skolealder. Her vil prosten kunne prioritere at soknepresten brukes til dette og at andre prester f.eks. har noen begravelser her. I oktober var det «koronatween» i Borge med over 20 barn, og det kunne vært flere. Dette er viktige tiltak å fortsette med, og både menighetsråd og ansatte må her være involvert for å få dette til.

Babysang er en favorittene i Den norske kirkes arbeid for tiden. Dette er et godt tiltak som også kan inkludere de som er av en annen religion og tro, selv om en kristen barnesang og å tenn lys alltid er med. Sokneprest Jorunn har drevet dette i flere år, og dette er også et godt tiltak frivillige kan være med på.

7. Frivillige.

En menighet består av alle døpte i soknet. Noen av disse er ansatt i en kirkelig tjeneste, noen er valgt inn i menighets og fellesråd, og noen deltar med innsats som frivillig på ulike måter. Å delta på malerdugnad på kirka eller i venneforeninger for kirka, å dele ut blomster fra diakoniutvalget, og lage mat på trosopplæringstiltak er eksempler på frivillig tjeneste.

Begge menighetene har frivillige som er tekstlesere, mens menighetsrådenes folk er kirkeverter. Det er også frivillige som bidrar i konfirmantarbeid og trosopplæring, og ikke minst i menighetenes ulike utvalg. I begge menigheter er det dedikerte medlemmer i diakoniutvalgene som har bestått i flere år, og som har sine faste oppgaver i menigheten. Fremover blir det svært nødvendig å sette frivillighet på dagsorden, og begge menighetene bør drøfte dette i menighetsrådet. I stedet for å legge vekt på hva en trenger frivillige til kan en også i større grad spørre etter om det er oppgaver frivillige kan tenke seg. Og det er viktig å opprettholde en god kontakt med lag og foreninger i kommunene, og se på om det finnes felles oppgaver. I samtalen med menighetsrådet i Flakstad kom det frem muligheten for å lage en brukerundersøkelse der en spør om hva medlemmene ønsker av kirka si. I samme brukerundersøkelse kunne en spørre om frivillig innsats i kirken. Menighetsrådene oppfordres til å ta fatt i dette og lage en strategi på frivillighet.

8. Diakoni.

Diakoniutvalgene er allerede nevnt. Det er viktig for en menighet å ha stabile diakoniutvalg slik menighetene her har. I tillegg har menighetene i mange år hatt diakonstilling. Nå er denne lagt på vent i Moskenes, mens Flakstad har fortsatt å ha 50 % diakonstilling der halvparten av denne er finansiert av bispedømmerådet og halvparten av Kirkelig Fellesråd. Kristin Lindberg er nettopp ansatt i denne stillingen som diakonimedarbeider. Dette gir

menighetene ulike forutsetninger for å arbeide med diakoni. I en endret situasjon vil det for begge menighetene være viktig å tenke over hvilke diakonale tiltak som skal prioriteres, ikke minst med tanke på den situasjon som har oppstått i og med korona. I samtale med ungdomsrepresentantene på Lysbøen kom det frem at ungdom trenger et sted å høre til, et sted å samles til et måltid, og det vil kanskje være et felt som må få større oppmerksomhet. Flakstad kommune arbeider med å få en Frivillighetssentral opp og gå. Dette vil også være viktig for kirken å være engasjert i. Det er fortsatt behov for andakter og besøk på institusjonene på Solhøgda og Reine, og dette ivaretas på en god måte av sokneprest og diakonimedarbeider. Konfirmantopplegget med å involvere konfirmantene i diakonalt arbeid også knyttet til institusjonene er godt, og bør fortsette. Også diakoniutvalgenes arbeid i forhold til eldre og til institusjonene er prisverdig, og en god tjeneste i menigheten.

9. Kirkemusikk.

Under kulturkvelden i Reine kirke på torsdag fikk vi møte noe av kulturlivet i kommunen. Med en organist i til sammen 80 % stilling er det viktig å ha et godt samarbeide med øvrige musikere i kommunen, både voksne og barn. Begge menighetene har her gode tradisjoner å bygge på, og det viser seg at sang og musikk er en dør som åpner kirken for mange. Nå er også dette preget av at koronapandemien begrenser. Men vi har hatt samtaler med menighetsråd og ansatte om hvor viktig det er å vedlikeholde forholdet til musikklivet. Organist Ray Weber er her en viktig ressurs.

10. Misjon og internasjonalt arbeid.

Begge menighetene har misjonsavtaler, og disse er det årlig ofring til gjennom høsttakkefesten. Nettopp i stramme tider er det vesentlig for en kristen menighet å ikke glemme sitt internasjonale ansvar. Ikke minst er dette viktig når koronaen har gjort det så vanskelig for mange av de som tidligere mottok støtte fra oss. Fasteaksjonen til Kirkens nødhjelp og ofring til Kirkens Nødhjelp eller misjonsorganisasjoner i jula er tiltak som bør fortsette, og informasjon fra menighetenes misjonsprosjekt kan med fordel deles på hjemmesider og brukes i forkynnelse og undervisning. Slik kan vi ta vårt ansvar som global kirke på alvor. Flakstad har også en aktiv misjonsforening.

11. Grønn menighet

Vårt ansvar som global menighet tar vi også ved å være miljøbevisst. Begge menighetene har valgt å være såkalt Grønn menighet, som betyr at dere har en forpliktelse på dere til å tenke miljømessig i alt dere gjør. Både Moskenes og Flakstad kommune har flere miljøprosjekter på gang, og her kan det være gode muligheter for samarbeid. Det er også andre organisasjoner for miljøarbeid i kommunene, både knyttet opp til ornitologi, fiskeriene og turisme, dette er nærliggende emner som kirken lokalt kan engasjere seg i. Begge menighetene arrangerer skaperverkets dag, ofte med en pilegrimsvandring. Alle kirkene ligger godt til rette for ulike typer vandringer, og kan slik også ha mye å bygge videre på. Både forkynnelse, undervisning og diakoni i menigheten bør ha et miljøfokus, et fokus på det ansvaret vi som kirke har for å ta vare på det skaperverket Gud har gitt oss.

12. Gravferd

Det har i løpet av visitasen ikke vært rom for å besøke gravplassene.

Fra 1.1. 2021 er det ikke lenger bispedømmerådene som forvalter gravferdslovgivningen, dette er nå i den nye Gravferdsloven flyttet til fylkesmannen. Fellesrådene kan fortsatt ha den lokale gravferdsforvaltning, men det kommer tydeligere frem at dette er en tjeneste fellesrådet gjør på samfunnets vegne.

Biskopen har et klart inntrykk av at befolkningen er godt fornøyd med måten de kirkelige fellesrådene ivaretar det offentliges ansvar for gravferdsforvaltning.

Begge fellesrådene har ansatte som ivaretar gravferdsforvaltningen på en god måte, Ehren Wiener i Flakstad og Anne Jorid Gjertsen i Moskenes. Det er viktig at kirkegårdsarbeiderne får faglig og kollegial oppfølging, og det oppfordres til at kirkevergene legger til rette for jevnlig møter med de øvrige kirkegårdsarbeidere i Lofoten.

Vurderinger knyttet til framtidige behov for utvidelser av kirkegårdene er noe som må gjøres jevnlig, og dette arbeidet er allerede i gang i Flakstad. Samtidig må en se på om det samarbeidet en har med Vestvågøy er tilfredsstillende i

forhold til muslimsk gravplassbehov. I nyutvidelser vil det også være klokt å sette av plass til minnelund for urner og anonyme graver.

I Flakstad er det gledelig å se den dugnadsinnsats som har gjort det mulig å renovere bårhuset på Fredvang kirkegård, og det er å håpe at det også snart kan bli en løsning på at kirkegården får innlagt strøm. Dette er viktig både for kirkegårdsarbeideren, men også for de som besøker kirkegården.

I Moskenes er det stor dugnadsinnsats knyttet til gravplassene på sommerstid. I begge menighetene kunne en tenke seg en kirkegårds dag om sommeren, gjerne knyttet opp til foredrag om kirkegårder/ gravplasser eller en pilegrimsvandring.

Det er også positivt at arbeidet med registrering av graver og gravferd gjennom programmet Ecclesia nå er godt i gang i Flakstad. Det vil lette kirkevergens arbeid og gi en større tilfredsstillelse for befolkningen om dette også kunne innføres i Moskenes.

Begravelsesbyråene er viktige samarbeidspartnere for kirken i å avholde gravfreder. Det anbefales å avholde årlige samarbeidsmøter med begravelsesbyråene, slik at en kan være samforent i hvordan en på best mulig måte kan møte de mennesker som ønsker gravferd i våre kirker. Ikke minst gjelder dette det økende ønske om å forme gravferden på en individualistisk måte. Her er det viktig at kirkens folk både er lyttende, kreative og klart holder frem at en begravelse i full kirkelig regi er etter Den norske kirkes ordninger. Nettopp dette er en trygghet som mange mennesker er takknemlig for.

13. Kirke og kommune

1.1.2021 innføres den nye loven om tros og livssynssamfunn som avløser Kirkeloven av 1996. Også i den nye loven forutsettes det at Den norske kirke finansieres av stat og kommune, der kommunen har ansvar for den lokale kirke og kirkehusene. Slik styrkes den lokale kirke og sammenhengen med det samfunn den lever i. Vi kjenner godt til den økonomiske situasjon i Moskenes og Flakstad kommuner, og har forståelse for at det også for kirken er stramme rammer. Nettopp derfor er det så viktig at kirkelig fellesråd og kommunen har et gjensidig respektfullt og godt forhold, og bygger på det som er best for alle de innbyggere som begge skal skape gode forhold for. Konkret er det viktig med faste møtepunkt der kommuneadministrasjon og kirkeverge møtes, og at det årlig er et møte med kommunestyre og kirken. Det er også viktig at

kommunens representant i kirkelig fellesråd er oppdatert på både kommune og kirke. De tjenesteavtaler som finnes mellom kommune og fellesråd bør sees på på nytt ved innføring av ny lov.

14. Kirkebyggene

Felles for alle tre kirkebyggene er at lokalbefolkningen på hvert sted er svært glad i deres egen kirke. I Reine og Moskenes finnes det venneforeninger med stor vilje og engasjement. Dette er frivillig kirkelig arbeid av ypperste klasse, og biskopen er svært imponert over det arbeidet som legges ned av disse foreningene. Disse er svært verdifulle samarbeidspartnere for den ansvarlige eier, som er kirkelig fellesråd.

Eventuelle søknader om godkjenning av tiltak må komme fra ansvarlig eier. Søknader går tjenestevei via prosten til biskopen som kan gi godkjenning. Biskopen vil i de tilfelle det er nødvendig ha kontakt med Riksantikvaren.

Universell utforming (at kirkene skal ære tilgjengelig for personer med funksjonsbegrensninger) er en stor utfordring i alle tre kirkene. Her vil vi oppfordre til å søke samarbeid for å få fram gode forslag til løsninger. I hver kommune skal det bl.a. finnes et råd for likestilling av personer med funksjonsnedsettelse. Dette rådet kan f.eks. inviteres på befaring i kirkene. Det er også mulig å søke uforbindtlig råd hos Riksantikvaren for å se på løsninger som er mulig for de kirkene som er verneverdige. Dette gjelder både rullestolinnang, lyd og lys og generell tilgjengelighet inne i kirken.

Kirkehusene er hellige hus med stor betydning både følelsesmessig, historisk, tradisjonelt og religiøst. De er hele befolkningens eie, men fellesrådet er gitt ansvar å forvalte disse. Ved siden av vedlikehold og renovering er det viktig at det er mulig å holde det ryddig i kirkene, og at kirkene ikke blir oppbevaringslokaler for unødig inventar. Alle kirkene har krevende lagringskapasitet, og nettopp derfor er det vesentlig at kirkeverge og kirketjener har et våkent øye for nettopp dette. I dette ligger også en brannsikring som er viktig. Det er verdifulle gjenstander og kirkelige tekstiler som oppbevares i kirkene, og disse må en se til tas vare på en god måte. I Flakstad har kirketjener Lill Eivor Kroken lang og god erfaring med dette. Når nye kirketjenere starter i stilling er det helt avgjørende at de får en opplæring som gjør dem i stand til å utføre arbeidet på en god måte. Her vil vi oppfordre til å bruke ressurser som evt. finnes i nabomenigheten.

Også for kirketjenerne er det viktig at det finnes prostivise kollegiale og faglige fora som både kan være opplæringsarenaer og fora for utveksling av erfaring. Kirketjenerne har en krevende jobb i å møte mennesker i alle faser av livet, og i å holde det hellige hus i orden.

Flakstad kirke

I Flakstad har en bare en kirke. Det gjør det enkelt å samle innsatsen og konsentrere seg om drift og vedlikehold av denne. Det virker å være gode planer for å ivareta nødvendig vedlikehold framover. Det er gitt godkjenning fra biskopen og bevilgning fra kommunen til konkrete tiltak som gjennomføres i nær framtid. Kirka framstår i hovedsak som godt vedlikeholdt. Flakstad kirke fra 1780 er den eldste kirka i Fastlands-Lofoten.

Det er gledelig å se at kirka suppleres med nytt utstyr. Siste tilskudd i så måte er et lysteningssted i form av en vakker båt laget av smeden i Sund. En klar bevissthet om lokal forankring har gjort at menighet og besøkende kan glede seg over et unikt kunstverk. Det tidligere lysteningsstedet i korset vil biskopen oppfordre menigheten til å tenke på bruken av, kanskje kan dette utvikles til et barnas alter i stedet for en lekekrok. Her er det mange tips å finne på kirken nasjonalt.

Siden sist visitas har kirken også fått en ny messehagel, grønn. Den fungerer fint i den gamle kirken, og det at den er produsert i Marokko gir en mening av at i denne kirken er vi ikke bare lokal, men også global. Kirken mangler nå bare fiolett messehagel. Det er viktig at messehaglene oppbevares på en god måte. Sakristiet i Flakstad kirke skal huse mange funksjoner. Det vil være viktig å tenke gjennom hvordan dette rommet kan fungere på best mulig måte, ikke minst i forhold til de oppgaver kirketjener og prest har, og i forhold til regler for eksempelvis vask av særkalker. Her er det tungvint for den som skal gjøre arbeidet.

Kirkestua som ligger like ved Flakstad kirke ser ut til å fungere svært godt som lokale for mindre samlinger. Bygget har nylig fått en del oppgraderinger gjennom fellesrådets dugnad og det er planer om flere, slik at bygget kan være mer funksjonelt.

Moskenes kirke

Denne kirka har et klart behov for rehabilitering. Kirkelig fellesråd er oppmerksom på dette og har i første omgang fått utarbeidet en

tilstandsrapport som beskriver konkrete skader på bygget. Dersom disse ikke blir utbedret vil skadene kunne utvikle seg og medføre behov for større inngrep. Moskenes kirkes venner er en god medspiller i å ta vare på kirken, og her må det lages gode samarbeidsavtaler med fellesrådet.

Tilstandsrapporten gir et godt grunnlag for å bestemme hva som må prioriteres. Biskopen imøteser søknad om godkjenning. Fellesrådet oppfordres til å tenke kreativt og undersøke ulike muligheter for finansiering, selv om kommunen er i en økonomisk situasjon som gjør tilskudd vanskelig.

Moskenes kirke er et smykke med en unik beliggenhet historisk, og med svært verdifullt inventar. Lysestakene fra 1500 tallet må repareres, og inventaret må generelt tas vare på på en god måte. I 2021 er Moskenes kirke 200 år. Dette kan være en gylden anledning til å få fokusert på mulighetene for Moskenes kirke. Kulturrådgiver på bispedømmekontoret vil her kunne være en ressurs for planlegging. Biskopen ønsker gjerne å delta på en markering av 200-årsjubileet.

Reine kirke

Reine kirke er spesiell med sin beliggenhet midt inne blant boliger og annen bebyggelse på tettstedet. Kirka er den eneste av de tre som ikke er listeført hos riksantikvaren som særlig bevaringsverdig. Dette gjør den ikke mindre verdifull for alle som har den som sin kirke. Men det betyr at det er en enklere prosess å få godkjenning til eventuelle tiltak.

Det er gledelig at Reine kirke er blitt utstyrt med eget flygel siden forrige visitas. Ved siden av et godt orgel egner kirken seg bra til konserter, og fellesrådet viser stor åpenhet for bruk til dette.

Kirka framstår i hovedsak som godt vedlikeholdt selv om det er løpende vedlikeholdsbehov også her.

Både Reine og Moskenes kirker har toalettforhold som ikke er tilfredsstillende for dagens krav.

Reines kirkes venner er her en ressursgruppe, og de har nettopp vært med på å finansiere starten på renovering av kirkehagen.

Moskenes kirkelige fellesråd forvalter to verdifulle kirker. Det synes ikke som noen god eller særlig økonomisk tjenlig ordning å legge ned noen av dem. Men både kirkelige fellesråd, kommune og befolkning må i større grad arbeide med

hvordan kirkene skal brukes på en god måte i fremtiden. Det er helt nødvendig for å se på de samlede muligheter for kirken. Fellesrådet bør kalle inn til et godt planlagt møte sammen med kommunene, venneforeningene og prostene for å tenke kreative løsninger. Her er det nødvendig å samarbeide både med regionale kirkelige myndigheter gjennom prostene og med bispedømmet. Selv om mye handler om økonomiske ressurser handler det også om og planlegging.

Avslutning.

Grunnet koronapandemien er dette blitt en noe forkortet visitas. Det som sitter igjen er dedikerte menighetsråd som ønsker å gjøre noe for kirken sin. Mange av medlemmene i menighetsrådene er nye, og det er positivt å se at yngre mennesker er med i menighetsrådene.

Vi har også sett ansatte som i små stillinger strekker seg langt, og kirkehus som er svært viktige for folk. Så er det viktig å tenke fremover, og sette kirken i dag på dagsorden på en ny måte. Det er nødvendig pga endrede rammer og endrede samfunnsforhold, men det er også en helt nødvendig del av å være luthersk kirke. I bunn og grunn handler det om å stadig finne nye måter å dele det kristne budskap på.

Som menighet er det alltid viktig å sette Kirke Nå på dagsorden.

Takk for samarbeid og fellesskap og meget god tilrettelegging av en visitas i en krevende tid!

Gud velsigne Moskenes og Flakstad menigheter, folk og ansatte!

Ramberg 7.11.2020 biskop Ann-Helen F. Jusnes

Konkrete utfordringer til menighetene:

1. Sammen med prosten vurdere gudstjenestene med hensyn på andre typer samlinger enn hovedgudstjenesten på søndag
2. Arbeide med tilgjengelighet og markedsføring av dåp
3. Sette ungdomsarbeid på dagsorden. Konkret invitere Johanne Halland og Jostein Larsen fra Ung Medarbeider/ ungdomsrådet til drøfting med menighetsrådene
4. Utvide arbeidet med frivillige, gjerne gjennom en brukerundersøkelse og en frivillighetsplan laget av menighetsråd og ansatte
5. Intensivere diakonalt samarbeid med organisasjoner i kommunene, frivillighetssentral, «de grønne øyene», sette utenforskap på dagsorden i menighetens arbeid
6. Lage gode samarbeidsavtaler med kirkenes venneforeninger, og bruke de som en ressurs i menighetenes arbeid
7. Årlige møter med begravesbyråene og de aktuelle ansatte. Gjerne i samarbeid med prost
8. Faste årlige møtepunkt der fellesrådet møter kommunestyret
9. Gode planer for tjenesteyting mellom kommune og kirke
10. Legge til rette for faglige, kollegiale og kompetansehevende kurs for de ansatte, gjerne i samarbeid med prost
11. Kompetanseheving på muligheter for støtte til kirkens virksomhet, både tiltak og kirkehus. Prost og bispedømmekontor kan brukes.